

บันทึกช่วยจำการประชุมชี้แจงกรอบการวิจัยยางพารา
วันอังคารที่ 12 พฤษภาคม 2558 เวลา 09:30-12:00 น.
ณ ห้องประชุมทับทิม ชั้น 2 อาคารสุวรรณวาจกกสิกิจ สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ร่วมประชุม

- | | |
|---|--|
| 1. ดร.วีรศักดิ์ สมิตีพิงศ์ | สำนักประสานงานชุดโครงการ “ยางพารา” สกว. |
| 2. น.ส.นฤมล รัตนารพันธ์ | สำนักประสานงานชุดโครงการ “ยางพารา” สกว. |
| 3. น.ส.วรรณพร แป้นนวล | สำนักประสานงานชุดโครงการ “ยางพารา” สกว. |
| 4. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. | สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. |
| 5. ผศ.ดร.พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ | ศูนย์ผู้นำธุรกิจเพื่อสังคมแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |
| 6. ผศ.ดร.แดงอ่อน พรหมมี | คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กำแพงแสน ภาควิชาวิทยาศาสตร์ |
| 7. ผศ.ดร.จักรกฤษณ์ มหัจฉริยวงศ์ | คณะสิ่งแวดล้อม ภาควิชาเทคโนโลยีและการจัดการสิ่งแวดล้อม |
| 8. ผศ.ดร.นุชนภา ตั้งบริบูรณ์ | คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมวัสดุ |
| 9. อ.ดร.พัฒน์ พัฒนรังสรรค์ | คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา |
| 10. อ.ดร.เกียรติศักดิ์ แสนบุญเรือง | คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชารังสีประยุกต์และไอโซโทป |
| 11. อ.ดร.สิริ ตั้งบุญสุข | คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาเคมี |
| 12. อ.ดร.ลัดดาวรรณ เจริญตระกูล | คณะวนศาสตร์ ภาควิชาวิศวกรรมป่าไม้ |
| 13. นายสุตประสงค์ สุวรรณเลิศ | สถานีวิจัยสิทธิพรกฤดากร (ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ) คณะเกษตร กำแพงแสน |
| 14. น.ส.อรอุมา ดั่งงาม | ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบเกษตรกรรม (DORAS) สำนักงานอธิการบดี |
| 15. น.ส.วรารัตน์ หาคำ | คณะวนศาสตร์ ภาควิชาวนผลิตภัณฑ์ |
| 16. น.ส.สุพรรณนิจ พลเสน | สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. |
| 17. น.ส.โสภิตา ชิตชื่นเชย | สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. |

สรุปการประชุม

รศ.ดร.ธงชัย สุวรรณสิชณน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. ประธานที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม และกล่าวต้อนรับ ดร.วีรศักดิ์ สมิตีพิงศ์ ผู้ประสานงานสำนักประสานงานชุดโครงการ “ยางพารา” สกว. (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย) พร้อมทั้งเรียนเชิญให้ข้อมูล ชี้แจง(ร่าง) กรอบการวิจัยเรื่องยางพารา เพื่อให้อาจารย์ นักวิจัยที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับยางพารา รับทราบข้อมูลในเบื้องต้นและเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาข้อเสนอการวิจัย เพื่อเสนอขอรับทุนวิจัยได้ตรงตามกรอบวิจัยต่อไป

ดร.วีรศักดิ์ สมิตีพิงศ์ นำเสนอที่มาของการจัดตั้ง สำนักประสานงานชุดโครงการ “ยางพารา” สกว. ต่อที่ประชุม และรวมทั้งงบประมาณและจำนวนโครงการที่อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับการสนับสนุนทุนมุ่งเป้าปี 2555-2558 จำนวน 28 โครงการ งบประมาณ 54,662,063 บาท (ปี 55 จำนวน 8 โครงการ

17.5 ล้านบาท, ปี 56 จำนวน 5 โครงการ 11.1 ล้านบาท, ปี 57 จำนวน 4 โครงการ 7.8 ล้านบาท, ปี 58 จำนวน 11 โครงการ 18.1 ล้านบาท)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มียุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เกี่ยวกับนโยบาย ผลผลิตที่ได้เป็นข้อเสนอต่างๆ เพื่อนำเสนอสู่ภาครัฐ เพื่อเอาข้อเสนอไปใช้งานต่อไปเช่น การสนับสนุนการผลิตยางพารา การกำหนดมาตรการ การบริหารจัดการยางที่ไม่ใช้แล้ว เช่นยางรถยนต์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ ผลิตภัณฑ์เดิมเช่นน้ำยางข้น ถู่มือยาง ถูยาง เส้นด้ายยางยืด ผลิตภัณฑ์แห่ง ยางล้อรถ ยางล้อเครื่องบิน ผลิตภัณฑ์ใหม่เช่นการใช้ประโยชน์จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยางสด เกสซ์กรรม เครื่องสำอาง พลาสติกชีวภาพ การพัฒนาอุตสาหกรรมไม้ยางพารา การสร้างบุคลากรที่จะทำงานวิจัยด้านยางพารา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนการส่งออกยางพารา เช่น โลจิสติกส์ ห่วงโซ่อุปทานการทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาต้นน้ำและกลางน้ำของอุตสาหกรรมยางพารา

(ร่าง) กรอบการวิจัยยางพาราปี 2559 ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำเป็นกรอบการวิจัย ซึ่งยังไม่สามารถเผยแพร่ได้และเมื่อพัฒนาเป็นกรอบการวิจัยที่สมบูรณ์แล้วจะได้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเชิงนโยบาย เพื่อศึกษาแนวทาง มาตรการ นโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศ ทั้งระบบ
 - 1.1 งานวิจัยเรื่องมาตรการกระตุ้นการเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ หรือการสนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ในระดับต่างๆ
 - 1.2 กฎ ระเบียบ ที่จะสนับสนุนการผลิตและการประกอบการรายสาขาและรายประเด็นที่สำคัญ
 - 1.3 รวบรวมข้อมูลปริมาณการนำเข้า ส่งออก การใช้ยางพาราในผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึงทิศทางผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีศักยภาพตลอดจนแนวทางการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการ
2. การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพทางการตลาด
 - 2.1 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสายการผลิตเส้นด้ายยางยืด
 - 2.2 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในสายการผลิตถุงยางอนามัย
 - 2.3 วิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบประเภทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (organic love หรือ fossil resource free) เพื่อใช้แทนที่สารเคมีในอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ ความเป็นไปได้ในการใช้สารสกัดธรรมชาติแทนสารเคมี
 - 2.4 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่มูลค่าสูงจากน้ำยางข้นและจากยางแห้ง
 - 2.5 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์จากยางพารา หรือใช้ยางพาราเป็นส่วนประกอบ
 - 2.6 วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป้าหมายการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานภาครัฐ เช่นพื้นถนน พื้นสนามกีฬา อุปกรณ์การจราจร เป็นต้นเพื่อกระตุ้นการใช้ยางพารา
 - 2.7 วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางทางวิศวกรรม เช่นยางรองคอกสะพาน ยางรองฐานตึกด้านแผ่นดินไหว
 - 2.8 วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางประเภท Thermoplastic elastomer (TPE) เพื่อให้สามารถ recycle ยางได้และผลิตภัณฑ์กลุ่ม Green material
 - 2.9 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแปรรูปไม้ยาง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพาราให้มีคุณภาพ

- 2.10 วิจัยและพัฒนาใช้ประโยชน์จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง เช่นเปรียบเทียบระหว่างยางพารา และยาง Dandelion (พืชชนิดหนึ่งมีน้ำยางที่ราก) เป็นต้น
3. ด้านการมาตรฐานยางดิบและผลิตภัณฑ์ยาง การปรับปรุงมาตรฐานให้ทันสมัย
- 3.1 วิจัยเพื่อให้ได้วิธีวิเคราะห์ ทดสอบคุณภาพยางดิบ ผลิตภัณฑ์ยางที่จำเป็นและนำไปสู่การกำหนดเป็นมาตรฐานการวิเคราะห์และทดสอบในระดับประเทศ ระดับอาเซียน ระดับสากล (ต้องการนักวิจัยด้านบริหาร หรือเศรษฐศาสตร์ ขณะนี้มีโจทย์วิจัยประมาณ 3-4 โจทย์)
- 3.2 การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลและวิธีการที่ถูกต้องแม่นยำในการบ่งชี้คุณภาพสำหรับการกำหนดเป็นมาตรฐานยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางในระดับประเทศ ระดับอาเซียน ระดับสากล
4. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ยางพาราที่มีคุณภาพ (ต้นน้ำและกลางน้ำ)
- 4.1 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางก้อนถ้วยและเศษยาง
- 4.2 วิธีการทดสอบหาสิ่งปนเปื้อนในน้ำยางอย่างง่ายและรวดเร็ว
- 4.3 การผลิตและควบคุมคุณภาพน้ำยางและยางแห้งให้สม่ำเสมอและสอดคล้องกับความต้องการอุตสาหกรรม
- 4.4 ศึกษาผลกระทบของสารที่ไม่ใช่ยาง ต่อคุณภาพน้ำยางและยางแห้ง
- 4.5 หาตัวแปรในการกำหนดคุณภาพน้ำยางที่สามารถบ่งชี้สมบัติการขึ้นรูปและคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้อย่างแม่นยำ
- 4.6 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตน้ำยางชั้น ยางแห้ง ที่เหมาะสมกับประเทศไทย
- 4.7 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตน้ำยางชั้น ยางแห้งคุณภาพพิเศษ เช่นเครื่องจักร และสารเคมีอื่นๆ ที่เหมาะสมในการใช้งาน เป็นต้น

ที่ประชุมร่วมกันอภิปราย และนำเสนอประเด็นการวิจัยที่สนใจดังนี้

- ผศ.ดร.พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ เสนอเรื่องการทำมาตรฐานยาง และนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมยางพารา
- ผศ.ดร.นุชนภา ตั้งบริบูรณ์ เสนอการทำวิจัย Thermoset plastics ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ใหม่
- ผศ.ดร.จักรกฤษณ์ มหัจฉริยวงศ์ คณะสิ่งแวดล้อมเน้นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ สนใจเรื่อง Green Product และ LCA
- อ.ดร.พัฒน์ พัฒนรังสรรค์ สนใจเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างอุตสาหกรรม
- นายสุตประสงค์ สุวรรณเลิศ เสนอว่าควรมีการทำมาตรฐานการรับซื้อยางก้อนถ้วย เพื่อลดปัญหาช่องว่างเรื่องราคารับซื้อระหว่างเกษตรกรกับโรงงาน และยังขาดทิศทางในการพัฒนายางก้อนถ้วย
- อ.ดร.ลัดดาวรรณ เจริญตระกูล สนใจเรื่องการใช้ประโยชน์จากเศษเหลือทิ้งจากปึกไม้ กระบวนการทำไม้ลดต้นทุน ที่ประชุมเสนอให้พิจารณาเชิงผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม

แนวทางการดำเนินการต่อไป

สวพ.มก.จะนัดหมายประชุมครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาข้อเสนอการวิจัย (หลังจากการประชุมประมาณ 1 เดือน)

(นางสาวโสภิตา ชิดชื่นเชย)

ผู้บันทึกการประชุม

